26745 - ئاللاھنىڭ مەۋجۇتلىقىغا دەلىللەر ، ھەمدە ئۇنىڭ بەندىلىرىنى يارىتىشتىكى ھېكمەت

سوئال

مېنىڭ بىر غەيرى مۇسۇلمان دوستۇم مەندىن ئاللاھنىڭ مەۋجۇتلىقىنى ئىسپاتلاپ بېرىشىمنى ، ھەمدە ئىنسانىڭ ھاياتلىقىنى بەرگەنلىكىنى ، ھەمدە ئۇنىڭ كەينىدىكى مەقسەت نېمە دەپ سورىدى . لېكىن جاۋابىم ئۇنى قانائەتلەندۈرەلمىدى . شۇڭا ئۇنىڭغا نېمە دېيىشىم كېرەكلىكىنى دەپ بەرسەڭلار .

تەپسىلى جاۋاپ

مەدھىيە ئاللاھقا بولسۇن .

قەدىرلىك مۇسۇلمان قېرىندىشىم ، سىزنىڭ كىشىلەرنى ئاللاھ تەرەپكە چاقىرىش ۋە ئۇلارغا ئاللاھنىڭ مەۋجۇتلىقىنىڭ ھەقىقىلىقىنى چۈشەندۈرىشىڭىز بىزنى تولىمۇ خۇشال قىلىدۇ . ئاللاھنى بىلىش ساغلام تەبىئەتكە ۋە ساغلام ئەقىلگە ئۇيغۇن . قانچىلىغان كىشىلەر باركى ، ئۇلارغا ھەقىقەت ئايدىڭ بولغاندا ، ئۇلار ئاللاھقا بويسۇنۇشقا ، يەنى دىنىغا كىرىشكە ئالدىرىدى . ئەگەردە ھەر بىرىمىز دىنىغا بولغان مەجبۇرىيىتىنى ئادا قىلسا ئىدى ، ناھايىتى كاتتا ياخشىلىقلار ۋۇجۇتقا چىققان بولاتتى . شۇڭا بىز سىزنى، قېرىندىشىمىز نىڭ پەيغەمبەرلەر ۋە ئەلچىلەرنىڭ ۋەزىپىسىنى ئۈستىگە ئالغىنى ئۈچۈن تەبرىكلەيمىز ، ھەمدە بىز سىزگە ۋەدە قىلىنغان كاتتا مۇكاپات بىلەن خۇش خەۋەر بېرىمىز ، پەيغەمبىرىڭىز (ئاللاھنىڭ تەرىپلىشى ۋە ئامانلىق ئۇنىڭغا بولسۇن) دىگەنىدەك : **« ئەگەر ئاللاھ بىر كىشىنى سىنىڭ قولۇڭدا توغرىغا يېتەكلىگەن بولسا ، بۇ ساڭا قىزىل تۆگىلەردىنمۇ ياخشى بولاتتى . »** [بۇخاري(3134) ،مۇسلم(41872) نەقىل قىلغان . " قىزىل تۆگىلەر" بولسا تۆگىلەرنىڭ ئەڭ ياخشى تۈرى .

ئىككىنچى :

ئاللاھنىڭ مەۋجۇتلىقىنىڭ ئىسپاتىغا كەلسەك ، بۇ ئۇنى مۇلاھىزە قىلىدىغان كىشىگە ئىنىق . ھەمدە ئۇزۇن ئىزدىنىشنىڭ ھاجىتى يوق . بىز بۇنى مۇلاھىزە قىلساق ، ئۇنىڭ ئۈچ قىسمىغا بۆلىنىدىغانلىقىنى بايقايمىز : تۇغما تەبىئەت دەلىللىرى ، ھىسسىي دەلىللەر ، ۋە شەرئىي دەلىللەر .ھەمدە ئۇ ئۇلۇغ ئاللاھنىڭ ئىزنى بىلەن سىزگە ئايدىڭ بولىدۇ .

بىرىنچى :

تۇغما تەبىئەت دەلىلىرى :

پېشىۋا ئىبنۇ ئۇسەيمىين مۇنداق دىگەن:

" تۇغما تەبىئەتنىڭ ئاللاھنىڭ مەۋجۇتلىقىنى دەلىللىشى شەيتانلار ئاداشتۇرۇۋەتمىگەن كىشى ئۈچۈن دەلىلەرنىڭ ئەڭ كۈچلىكى . شۇڭا ئاللاھ مۇنداق دىگەن : **« ﻇﻌﺴﻼﻡ ﺩﻋﻨﻌﻐﺎ ﻳﻴﺰﻟﺔﻧﻀﻌﻦ،اللّٰه ﻧﻌﺚ ﺗﻪﺑﺌﺘﻰ(ئۇنىڭ ﺩﻋﻨﻌﻐﺎ)**

)ظةضةشكعنكع) اللّٰه ظعنسانلارنع شذ دعن بعلةن ياراتقان .» [رۇم(رىم) : 30]
ئادەمنىڭ ساغلام تەبئىتى ئىلاھنىڭ مەۋجۇتلىقىغا گۇۋاھلىق بېرىدۇ ، ھەمدە شەيتانلار ئۇنى ئازدۇرۇۋەتمىسلا ، ئۇ بۇنىڭدىن بۇرۇلۇپ كىتەلمەيدۇ . كىمكى شەيتانلار تەرىپىدىن ئازدۇرۇلىدىكەن ، بۇ دەلىلنى تونۇپ يىتەلمەيدۇ . "
[**« شەرھ سەفارىينە »** دىن ئېلىندى .]
ھەر بىر كىشى ئۇنىڭ بىر پەرۋەردىگارى ۋە ياراتقۇچىسى بارلىقىنى ئىچىدە ھىس قىلىدۇ ، ھەمدە ئۇ ئۆزىنى ئۇنىڭغا مۇھتاج ھىس قىلىدۇ . ئەگەر بىرەر چوڭ ئاپەت ئۇنىڭغا چۈشسە ، ئۇ ئىككى قولىنى ، ئىككى كۆزىنى ۋە قەلبىنى پەرۋەردىگارىدىن قۇتقۇزۇشنى تەلەپ قىلىپ ئاسمانغا قارىتىدۇ .
ھىسسىي دەلىللەر :
بۇ كائىناتتا مەۋجۇت نەرسىلەرنى كۆرىستىدۇ . بىز ئەتراپىمىزدا مەۋجۇت نەرسىلەرنى كۆرىمىز ، مەسىلەن ، دەرەخلەر ، تاشلار ، ئىنسانلار ، يەرشارى ، ئاسمانلار ، دېڭىزلار ، دەريالار . . .
ئەگەر بۇ شەيئىلەر شۇنداق كۆپ ، كىم ئۇلارنى ياراتتى ھەمدە ئۇلاردىن خەۋەر ئالىدۇ ؟ دەپ سورالسا :
جاۋاپ بولسا ئەگەر بۇ شەيئىلەر تاسادىپىي ، ئۆزلۈكىدىن ۋە ھېچقانداق سەۋەپسىز بارلىققا كەلگەن بولسا ، ئۇنداقتا ئۇلارنىڭ قانداق يارىتىلغانلىقىنى بىلىدىغان ھېچكىم يوق ، ھەمدە ئۇ بىر ئېھتىماللىق . بىراق يەنە بىر ئېھتىماللىق بار ، ئۇ بولسىمۇ بۇ شەيئىلەر ئۆزلىرى تەرىپىدىن يارىتىلغان ھەمدە ئىشلىرىدىن ئۆزى خەۋەر ئالىدۇ .
ھەمدە يەنە ئۈچۈنچى بىر ئېھتىماللىق بار ،ئۇ بولسا ئۇلارنى ياراتقان بىرسى بار . بىز بۇ ئۈچ ئېھتىماللىققا قارىساق، بىرىنچى ۋە ئىككىنچىسىنىڭ مۇمكىن ئەمەسلىكىنى بايقايمىز . ئەگەر بىز بىرىنچى ۋە ئىككىنچىسىنى رەت قىلساق ، ئۇنداقتا جەزمەن ئۈچىنچىسى توغرا ، يەنى بۇ شەيئىلەرنىڭ ئۇلارنى ياراتقان بىر ياراتقۇچىسى بار ، ھەمدە ئۇ ياراتقۇچى بولسا ئاللاھ . بۇ قۇرئاندا تىلغا ئېلىنغان . ئاللاھ مۇنداق دىگەن : **« ياكع ظذلار ياراتقذحعسعز يارعتعلغانمذ؟ ياكع ظذلار ظأزلعرع ياراتقذحعمذ؟[35] ياكع ظذلار ظاسمانلارنع ۋة زئمعننع ياراتقانمذ؟ بةلكع ظذلار (اللةنعث بعرلعكعضة) ظعشةنمةيدذ .»** [تۇر (تاغ) : 35-36]
ئاندىن بۇ كاتتا مەخلۇقاتلار قاچاندىن بىرى مەۋجۇت ؟ بۇ يىللار مابەينىدە ، كىم ئۇلارنىڭ بۇدۇنيادا ساقلىنىپ قىلىشنى پۈتنۈۋەتتى ھەمدە ئۇلارغا تۇرۇپ قىلىشنىڭ يوللىرى بىلەن تەمىنلىدى ؟
جاۋاپ : ئۇ بولسا ئاللاھ ، ئۇ ھەر بىر شەيئىگە ئۇنىڭغا ماس كىلىدىغان ھەمدە ئۇنىڭ ساقلىنىپ قىلىشنى كاپالەتكە ئىگە قىلىدىغان نەرسىنى بەردى . چىرايلىق يىشىل ئۆسۈملۈكلەرگە قارىمامسىز ؟ ئاللاھ ئۇلارنىڭ سۇ بىلەن تەمىنلىنىشنى ئۈزۈۋەتسە ، ئۇلار ياشىيالامدۇ ؟ ياق ، بەلكى ئۇلار قۇرۇق پاخال بولۇپ قالىدۇ . ئەگەر سىز بارلىق شەيئىلەرنى مۇلاھىزە قىلسىڭىز ، ئۇلارنىڭ ئاللاھقا تايىنىدىغانلىقىنى بايقايسىز . ئاللاھ بولمىغان بولسا ھېچنەرسە قالمىغان بولاتتى .
ھەمدە ئاللاھ ھەربىر نەرسىنى ئۆزىگە ماس كىلىدىغان نەرسىنى قىلىشقا ياراتتى . شۇڭا تۆگىلەر مەسىلەن ، مىنىشكە . ئاللاھ مۇنداق دىگەن : **« ظذلار بعلمةمدذكع، ظذلار ظحىن هايۋانلارنع (قذدرةتت) قولعمعز بعلةن خةلق ظةتتذق، ظذلار هايۋانلارنع باشقذرذص تذرغذحعلاردذر[71] . هايۋانلارنع ظذلارغا بويسذنذذرذص**

بةردذق، ظذلار ظذ هايؤانلارنعث بةزعسعنع معنعدذ، بةزعسعنع يةيدذ .» [ياسىين : 71-72]

تۆگىگە قاراڭ ، ئاللاھ ئۇنى بىر كىچىك دۆمبە بىلەن قانچىلىك كۈچلۈك ياراتقان ، شۇڭا ئۇنى مىنىشكە ئىشلەتكىلى بولىدۇ ھەمدە ئۇ باشقا ھايۋانلار بەرداشلىق بېرەلمەيدىغان قىيىن شارائىتلارغا بەرداشلىق بېرەلەيدۇ .

ئەگەر سىز باشقا ھايۋانلارغا قارىسىڭىز ، ئۇلارنىڭ يارىتىلىش مەقسىتىگە ئۇيغۇن يارىتىلغانلىقىنى بايقايسىز .

ئاللاھ بارلىق نۇقسانىدىن پاك !!

ھىسسىي دەلىللەرنىڭ مىساللىرى تۆۋەندىكىلەرنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ :

كىشىلەرگە چۈشكەن بالايى-ئاپەتلەر ياراتقۇچىنىڭ مەۋجۇتلىقىنى كۆرسىتىدۇ ، مەسىلەن : ئۇلار ئاللاھقا دۇئا قىلغاندا ئاللاھ ئۇلارنىڭ دۇئاسىغا جاۋاپ قايتۇرىدۇ ؛ بۇ ئاللاھنىڭ مەۋجۇتلىقىنى كۆرسىتىدۇ . پەيغەمبەر ئىبنۇ ئۇسەيمىين مۇنداق دىگەن : " پەيغەمبەر (ئاللاھنىڭ تەرىپلىشى ۋە ئامانلىق ئۇنىڭغا بولسۇن) يامغۇر ئۈچۈن دۇئا قىلغاندا ، ئۇ مۇنداق دىگەن : **« ئاللاھۇممە ئەغىسنا ، ئاللاھۇممە ئەغىسنا (ئى ئاللاھ بىزگە يامغۇر ياغدۇرغىن ، ئى ئاللاھ بىزگە يامغۇر ياغدۇرغىن) »** ئاندىن بىر بۇلۇت كەلگەن ، ھەمدە ئۇ مۇنبەردىن چۈشمەي تۇرۇپ يامغۇر يېغىشقا باشلىغان . بۇ ياراتقۇچىنىڭ مەۋجۇتلىقىنى كۆرسىتىدۇ . "

[**«شەرھ سەفارىنىييە»**]

3- شەرئىي دەلىللەر :

بارلىق ئىلاھى قانۇنلار ئاللاھنىڭ مەۋجۇتلىقىنى ، ھەمدە ئۇنىڭ بىلىمىنىڭ ، دانالىقىنىڭ ، ۋە رەھىم-شەپقىتىنىڭ مۇكەممەللىكىنى كۆرسىتىدۇ . چۈنكى ، بۇ قانۇنلار جەزمەن بىرسى تەرىپىدىن بەلگىلىنىشى كىرەك ، ھەمدە ئۇ قانۇن بەلگىلىگۈچى بولسا ئاللاھ . " [**«شەرھ سەفارىنىييە »** دىن ئېلىندى .]

ئاللاھ بىزنى نىمە ئۈچۈن ياراتتى ؟ دىگەن سوئالىڭىزغا كەلسەك ، جاۋاپ : ئۇنىڭغا ئىبادەت قىلىشىمىز ، ئۇنىڭغا تەشەككۇر ئېيتىشىمىز ۋە ئۇنى ياد ئېتىشىمىز ، ھەمدە ئۇ بىزگە بۇيرىغاننى قىلىشىمىز ئۈچۈن ياراتتى . مەلۇمكى ، ئىنسانلار ئارىسىدا كاپىرلارمۇ بار ، مۇسۇلمانلارمۇ بار . سەۋەبى ، ئاللاھ بەندىلىرىنى ئۇنىڭ ئۆزىگە ئىبادەت قىلامدۇ ياكى باشقا بىرىگىمۇ دەپ سىنىماقچى . ئۇ بولسا ئاللاھ ھەر بىرەيلەنگە توغرا يولنى كۆرسىتىپ بولغاندىن كېيىن بولىدۇ . ئاللاھ مۇنداق دىگەن : **« ئۇ سىلەرنىڭ قايسىڭلارنىڭ ئىش-ئەمەلدە ئەڭ ياخشى ئىكەنلىكىنى سىناش ئۈچۈن ئۆلۈم ۋە ھاياتنى ياراتتى . »** [مۇلك(پادىشالىق) : 2]

«جعنلارنع، ظعنسانلارنع صةقةت ماثا ظعبادةت قعلعش ظطحسنلا ياراتتعم »

[زارىيات(سورىغۇچى شاماللار) : 56]

ئاللاھتىن بىزنى ۋە سىزنى ئۇ ياقتۇرىدىغان ۋە خۇرسەن بولىدىغاننى قىلىشقا قادىر قىلسۇن ، ھەمدە ئۇنىڭ دىنى ئۈچۈن تىخىمۇ كۆپ دەۋەت ۋە خىزمەتلەرنى قىلىشىمىزغا مۇۋەپپەق قىلسۇن . ھەمدە پەيغەمبەرنى تەرىپلىسۇن ۋە ئامان قىلسۇن .

پېشۋا مۇھەممەد سالىھ مۇنەججىد